

Стратегічне бачення діяльності на посаді Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Подорожка Володимира Володимировича

ПИТАННЯ №1

НАЗК займає одне з центральних місць в антикорупційній інфраструктурі України, адже є Органом, який відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) наділений повноваженнями з формування державної антикорупційної політики, запобігання корупції, а також координації виконання міжнародних зобов'язань у цій сфері.

Зазначений обсяг різновекторних, проте узгоджених між собою єдиною метою повноважень, роблять роль Агентства в сфері запобігання корупції важливою. Від ефективності виконання наданих повноважень, залежить Індекс сприйняття корупції, довіра до антикорупційних інституцій та подальший шлях розвитку України, зокрема, й як частини загальноєвропейських антикорупційних механізмів та ініціатив.

Пропоную такі режими взаємодії НАЗК зі стейкхолдерами:

1. Внутрішній (внутрішня діяльність НАЗК) – напрацювання, запровадження та моніторинг виконання пропозицій, що підвищують ефективність управління та організаційну спроможність Агентства.

Стейкхолдери: фізичні та юридичні особи, громадські організації з протидії корупції, міжнародні організації.

Взаємодія: проведення консультацій; отримання звернень з пропозиціями; діяльність робочих та експертних груп.

2. Зовнішній:

2.1. Формування та реалізація державної антикорупційної політики.

Стейкхолдери: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України.

Взаємодія: публічні обговорення та консультації з приводу розробки Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми; участь у засіданнях органів ВРУ та КМУ; здійснення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів; моніторинг виконання ДАП.

2.2. Виявлення та запобігання корупції (превенція + досудове та судове розслідування).

Стейкхолдери: Національне антикорупційне бюро, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Вищий антикорупційний суд, інші уповноважені суб'єкти в сфері протидії корупції, органи влади та місцевого самоврядування.

Взаємодія: здійснення НАЗК заходів фінансового контролю; обмін інформацією; методологічна допомога уповноваженим особам (підрозділам); участь у проведенні слідчих дій.

2.3. Координація виконання міжнародних зобов'язань України у сфері протидії корупції.

Стейкхолдери: міжнародні організації, ОЕСР, GRECO.

Взаємодія: проведення консультацій; моніторинг виконання Україною рекомендацій міжнародних організацій у сфері протидії корупції; участь у діяльності робочих та експертних груп.

ПИТАННЯ №2

НАЗК є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Спеціальний правовий статус Агентства забезпечується широким спектром законодавчо визначених повноважень, форм контролю в сфері запобігання корупції, гарантіями його незалежності.

Інтегральну систему запобігання корупції формують 4 блоки повноважень НАЗК.

1 блок – формування та реалізація державної антикорупційної політики.

Ці фундаментальні повноваження повинні забезпечити ухвалення на рівні Верховної Ради та Кабінету Міністрів Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми. Враховуючи середньострокові періоди дії цих документів, вони є базисом в діяльності НАЗК. Їх своєчасне прийняття і постійний моніторинг виконання повинні забезпечити ефективну протидію корупції.

Ці документи також покликані пріоритетувати виклики в сфері протидії корупції, визначити перелік корупційних ризиків в основних для держави сферах економіки, передбачити заходи щодо їхнього усунення.

2 блок – запобігання корупції та виявлення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

Цей блок повноважень сприяє виконанню не менш важливого спектру завдань, зокрема, шляхом ідентифікації заборон і обмежень, здійснення заходів фінансового контролю, роботу з викривачами. Він охоплює собою також і повноваження, пов'язані з контролем за фінансуванням та звітуванням політичних партій.

Превентивна функція охоплюється і взаємодією Агентства з іншими органами у сфері протидії корупції, що повинно підвищити рівень виявлених, розслідуваних та переданих до суду матеріалів.

3 блок – здійснення просвітницьких заходів, залучення інститутів громадянського суспільства, міжнародних донорів України у сфері протидії корупції, направлених на формування негативного ставлення до корупції з боку суспільства.

Цей блок повноважень передбачає систематичне проведення семінарів, круглих столів, видання спеціальної літератури та онлайн-посібників із застосування антикорупційного законодавства (в тому числі і дитячих).

Проте, окрему увагу потрібно звернути на вихованні наших дітей. Саме тому, вже в середній школі на державному рівні потрібно запроваджувати навчальні програми, метою яких буде тлумачення корупції та згубних наслідків, які вона несе для будь-якої держави, механізмів протидії їй.

4 блок – міжнародна взаємодія та координація виконання міжнародних зобов'язань з питань реалізації антикорупційної політики.

НАЗК повинно стати містком між українською владою та міжнародними антикорупційними організаціями в сфері моніторингу реалізації взятих на себе Україною міжнародних зобов'язань, напрацювання відповідних пропозицій.

НАЗК повинно отримати найвищий рівень довіри зі сторони міжнародних партнерів України. Адже довіра – ключовий вихідний параметр будь-яких відносин.

ПИТАННЯ №3

Найбільш важливими для мене буде усунення наступних викликів:

1. Щодо оптимізації структури НАЗК.
2. Щодо браку відкритості конкурсних процедур.
3. Щодо функціонування територіальних органів.

1. Вважаю, що більшість невиконаних критеріїв у цій сфері пов'язана з виконанням юридичної функції НАЗК, його спроможністю системно оцінити ситуації (документи) та надати вірну правову кваліфікацію діям чи подіям, вмінням напрацювати правову позицію та її відстоювати. Недоліки щодо наділення неприбутковими функціями підрозділу внутрішнього контролю (фінансовий контроль щодо спеціальних суб'єктів), практика заміни Агентством обов'язкових положень необов'язковими документами, включення до Реєстру корупціонерів осіб, які вчинили правопорушення, не віднесені законодавством до корупційних чи пов'язаних з корупцією, вимагатиме від мене рішучих кроків, пов'язаних з підвищенням ресурсності юридичного підрозділу та оптимізацією структури Агентства.

2. Діюче Положення про відкритий конкурс для призначення на посади державної служби категорій «Б» та «В» у НАЗК встановлює ряд неконкретних норм.

На посаді Голови НАЗК я запроваджу нові конкретні правила проведення конкурсів в НАЗК, що передбачатимуть, зокрема, наступне:

- визначення конкретної кількості утворених конкурсних комісій та кількості членів в кожній з таких комісій;
- визначення обов'язкових етапів конкурсу, зокрема, тестування загальних здібностей; проведення тестування на знання законодавства та розв'язання ситуаційних завдань. Також визнаються обов'язковими перевірка на добросесність та психологічне тестування кандидатів;
- стандартизацію права на використання результатів тестувань (протягом 6-ти місяців) в разі подання документів на інші вакансії в НАЗК;
- закріплення обов'язку конкурсної комісії визначати особу переможця та надати Голові НАЗК пропозиції щодо його призначення.

3. Утворення територіальних органів сприяло б ефективнішій співпраці Агентства із зацікавленими сторонами на місцях, підвищило б швидкість та якість виконання завдань, сприяло б зміцненню довіри до НАЗК з боку суспільства.

В рамках боротьби з цим викликом плануую зробити наступні кроки:

- розробити Стратегію розвитку терорганів, що включала б комплексний, проте водночас й індивідуальний підхід до розвитку кожної одиниці, виходячи з наявного людського та фінансового ресурсу для забезпечення повноважень Агентства.
- визначити пілотні (1-2) тероргани, які будуть створені. На початковому етапі, паралельно з процесом рекрутингу, для запуску діяльності пропонуватиму відрядження співробітникам Апарату Агентства, а також представникам громадських антикорупційних інституцій з метою надання методологічної підтримки створеним терорганам.
- визначити OKR, забезпечити тероргани необхідними ресурсами та підтримкою з боку Агентства.

ПИТАННЯ №4

1. Запровадження Інформаційної системи моніторингу державної антикорупційної політики (ІСМ ДАП).

Даний інноваційний продукт покликаний сприяти органам влади, які є виконавцями Державної антикорупційної програми, в плануванні та забезпеченні виконання заходів. Вказана система також забезпечує автоматизацію процесів збору, узагальнення та оприлюднення інформації.

Простота та зручність, можливість аналізу окремих масивів інформації, – все це робить ІСМ ДАП надійним та комфортним інструментом, що забезпечує прозорість та підзвітність державного сектору.

2. Запуск інституту викривачів в Україні.

Це потужний інструмент в питанні виявлення корупції, проте одним зі своїх завдань я бачу зміцнити цей інститут внаслідок підвищення ефективності реалізації повідомлень, наданих викривачами (моделювання ситуацій в організаціях, ініціювання кримінальних проваджень, складення адміністративних протоколів, накладення дисциплінарних стягнень на винних), а також підвищення захисту викривачів з боку НАЗК.

Потрібне законодавче вдосконалення питань захисту трудових прав, зокрема, прямо заборонити піддавання викривачів негативним заходам впливу з боку роботодавця.

В свою чергу, унеможливаючи *умисні зловживання викривачами правом подання недостовірних повідомлень*, запропоную відповідні запобіжники, зокрема, щодо подання одним викривачем не більше 3-5 повідомлень на рік, інформація по яким не підтвердилася.

3. Запровадження е-звітування політичних партій.

Даний крок є важливим у боротьбі з політичною корупцією, адже робить прозорою фінансову складову діяльності політпартій (джерела надходження коштів, напрями їх витрачання).

Вважатиму за необхідне опрацювати питання законодавчого врегулювання щодо подання на адресу партії особами, при наданні внесків, відповідного звіту щодо джерел походження коштів. Активною повинна залишатися позиція щодо автоматичної перевірки звітів партій.